

Αὐτὰ ἦσαν τῶν ἀνδρείων
Τῆς πατρίδος στρατιῶται·
Πλήρεις δόξης καὶ τιμῆς
Ἐθυσίαζόντων βίον
Ἵνα χαίρωμεν ἡμεῖς.

Κατὰ τὸν διπλοῦν ἐκείνον μαχητὴν τοῦ ξί-
φους καὶ τῆς γραφίδος, τὸν ὑψιπετῇ Ζα-
λοκώστιαν.

Ἀλλὰ ποῖοι πατριῶται; ἐξακολουθεῖ ψάλ-
λων ὁ ποιητὴς εἰς τὸ ἡμιτελὲς ἀπομείναν
αὐτοῦ ἄσμα πρὸς τὸν Βόττзарην,

Ἀλλὰ ποῖοι πατριῶται
Εἶνε σήμερον; Ἐξύπνα
Ἀσυλλόγιστη νεότης
Καὶ μὴ τριῶν; τὸν καιρὸν
Εἰς τοὺς πότους καὶ τὰ δεῖπνα
Καὶ τὸν Φράγκικον χορὸν.

Καὶ τὸν Φράγκικον χορὸν! Τὸ κατ' ἐμὲ
ὁμολογῶ ὅτι ὁσάκις νέος ἔτι, ἀλλὰ καὶ τώ-
ρα ἀκόμη, εἶδον κατὰ τὰς διαφόρους ἐρετὰς
καὶ πανηγύρεις, τὰ εὐσταλῇ ἐκείνα σώμα-
τα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῶν ὀρεινῶν μερῶν
τῆς Πελοποννήσου, νὰ σύρου ἀναμῖξ τὸν
χορὸν ποῦ μὲν τὸν συρτὸν, ἀλλὰ πρὸ πάντων
τὸν ἡρωϊκὸν ἐκείνον, τὸν ἀρβανίτικον, καὶ
τοὺς μὲν πολλοὺς ἄδοντας

Τοῦτοί γὰρ δότες τ' ἄσματα
Τὶ θὰ γενῆτε κάρματα

Τὸν δὲ πρῶτον σύροντα τὸν χορὸν λεθέν-
την ἐναέριον οὕτως εἶπεῖν συναρμόσσοντα τὴν
ὄρχησιν πρὸς τὸ ἄσμα, εἰς τὰς γυναῖ-
κας ἡγουμένας τοῦ χοροῦ, εὐτρόφους δὲ καὶ
πηδῶσας, ὀρχουμένας τὴν συναρπάζουσαν ἐ-
κείνην πυρρίχην, ὁμολογῶ, ὅτι μετάρσιος
μετηνέχθη διὰ τῆς φαντασίας εἰς ἄλλους
χρόνους, εἶδον ἐμπρὸς μου ἄλλον κόσμον,
ἄλλην γενεάν, καὶ ἡτένισα μετ' ἐλπίδος καὶ
φαιδρότητος τὸ μέλλον.

Ὁ ἀγὼν δὲν ἐπεράνην

Ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ ποιητὴς. Ἄς ἐλ-
πίσωμεν ὅτι ἡ νέα γενεὰ δὲν θέλει ὁμοιάσει
πρὸς τὴν παροδικὴν ταύτην ἀνούσιον καὶ ἄ-
γονον ἰδικήν μας, ἀλλ' ὅτι θὰ μελετήσῃ τὰ
ἄθλα τῶν ἀνδρῶν τοῦ 1821 καὶ θὰ δεῖχθῇ
ἀπόγονος ἐκείνης. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἂς μὴ
λησμονῇ ποτὲ τὸ ἀπόφθεγμα ἐκεῖνο τοῦ με-
γάλου διδασκάλου τοῦ γένους τοῦ σοφοῦ
Κοραῖ.

«Ἡ Ἐλευθερία δὲν ἀγαπᾷ νὰ κατοικῇ εἰς
τόπους ὅπου δὲν βασιλεύει ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ
χρηστοφροσύνη».

Ἐν Αθῆναις 18 Μαρτίου 1889.

Χ. Α.

Ἄσμενος ἀποδέχομαι ὅπως περισυλ-
λέξω καὶ ἐγὼ ὀλίγα ἄνθη καὶ ῥάνω διὰ
τούτων τὴν τόσους παλμοὺς καὶ ἀναμνή-
σεις γλυκείας ἐν ἐαυτῇ περιέχουσιν **Εἰ-
κοστὴν πέμπτῃν Μαρτίου.**

Καὶ μόνῃ ἡ ἔκφρασις αὕτη, ἄνευ οὐ-
δεμιᾶς προσθήκης προφερομένη διὰ τῶν
χειλέων, περιέχει ὁλόκληρον ἱστορικὴν
περίοδον, ἣν πᾶς Ἕλλην ἀπὸ μνήμης ἡ-
ξεύρει καὶ διὰ τῆς παραδόσεως τηρεῖ.

Ἡ Εἰκοστὴ πέμπτῃ Μαρτίου
τὸ λαμπρὸν τοῦτο καὶ θεῖον ἄμα ἔπος,
θὰ ἡδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς Ῥα-
φκὴλ καὶ Μιχαήλ, ἀγγέλους τῆς τέχνης,
ὡς ἀφειρητὰ πρὸς δημιουργίαν εἰκόνος δύο
ἐχούσης ὅψεις, καὶ περὶ τῶν ἐν μὲν
τῇ μιᾷ τὴν ἀνθρωπότητα σύσσωμον χαι-
ρετίζουσιν τὴν ἱερὰν ταύτην ἡμέραν καὶ
ὕμνοιοιοῦσιν αὐτὴν πρὸ τῆς εἰσόδου σπη-
λαίου τινὸς ἐρήμου, καὶ γονυπετῶς ἱστα-
μένην πρὸ κλυθμηρίζοντος βρέφους.... Ἐ-
γεννητο κατ' αὐτὴν **ἐκεῖνος**, ὅστις ἔ-
μελλε νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν ἀνθρωπότητα
τῆς πνευματικῆς δουλείας, καὶ ν' ἀνυ-
ψώσῃ αὐτὴν εἰς τὴν αἰθέριον ἐκείνην τοῦ
προορισμοῦ τῆς βασιλείας, ἐν ἣ προώρισταί
μὲν, ἀλλ' εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ καταπέσει.
Ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ τὸν Ἑλληνισμόν σύμ-
παντα λαμβάνοντα ὅσιν ἑλόντος θυμοει-
δοῦς καὶ φρίκτοντος, τρεπομένου νὰ διαρ-
ρήξῃ τὰ δεσμὰ τῆς σωματικῆς καὶ ἐπικι-
σχύοντος δουλείας· νὰ ξεσχίσῃ τὴν αἰμο-
χορῇ ἡμισέληνον καὶ ἀντ' ἐκείνης στήσῃ
τὸ κυνὸλευκον λάβαρον· ν' ἀντικατα-
στήσῃ τὰ ἄτιμα ὀνόματα τοῦ γκιζαοῦρ
καὶ ῥαγιά διὰ τῶν τοῦ Χριστιανοῦ καὶ
Ἐλευθερίου· νὰ δείξῃ τοῖς ἀναιδῶς κη-
ρύττουσιν «Ἐλλάς τοῦ λοιποῦ δὲν ὑ-
παρχει» ὅτι ὑπῆρχε, καὶ δὴ καὶ σφριγῶ-
σα· νὰ διδῇ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ὅτι
ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις δὲν ὁμοιάζε
τὰς ἐν διαφόροις λαοῖς καὶ κατὰ διαφό-
ρους ἐποχὰς ὀχλαγωγίας ἢ ἐξεγέρσεις
κατὰ τῶν καθεστηκυῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ὅ-
τι ἦτο αὕτη ἀγὼν ἱερὸς ἐπιβαλλόμενος
τοῖς Ἕλλησιν ὑπὸ τῆς πίστεως, τῆς τι-

μῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, νὰ δείξη εἰς αὐτοὺς ὅτι ἦτο ἄγών τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας, τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητος, τῆς εὐνομίας κατὰ τῆς ἀνομίας, τῆς τάξεως κατὰ τῆς ἀναρχίας, τῆς ἐλευθερίας τέλος κατὰ τῆς ἐπαισχυνοτέρας δουλείας· νὰ διακηρύξη πανταχοῦ τῆς γῆς ὅτι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπῆρχεν εἰσέτι ἀρκετὴ συναίσθησις τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν γοήτρου, οὗ ἔνεκεν καὶ νῦν οὗτοι ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ἀναπραστήσωσιν ἐν ἔργοις τὸν Μαραθῶνα καὶ νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ τῆς Σαλαμίνος· νὰ ἐπισπάσῃ, τέλος, διὰ τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἔργων τῶν κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν διαπραχθέντων τὴν ψυχρὰν ἐκείνην καὶ παγετώδη πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν ἀδιαφορίαν τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν παροχὴν ἐπιβεβλημένης βοηθείας ἐν τῷ λιμένι τοῦ Ναυαρίνου.

Ἡ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου, τὸ ἰδανικὸν τοῦτο τοῦ χριστιανοῦ καὶ τοῦ Ἕλληνος, προώρισται θεόθεν ὡς τὸ κεφάλαιον τῆς δόξης τῶν δύο μεγάλων τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ πόλεων τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΓΕΓΛΕΣ.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΜΑΧΜΟΥΤ-ΜΠΕΗ.

— ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ —

(Ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἰβραήμ εἰς Λακωνίαν)

Εἶνε ἤδη Ἰούλιος τοῦ 1826, πλὴν τὸ ἄλλοτε κατάφυτον καὶ γέλοεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην Λακωνικὸν πεδίον εἶνε τανῦν γεφυρωμένον καὶ κατεσκληρὸς· βλέπεις τῇδε κακεῖσε ἀμόρφους ἐρείπων ὄγκους, ἐν ᾧ μέγισται ἀνθρακικαὶ ἔχουσι καταλείπει ἐκεῖ κατὰ μεγάλας ἐκτάσεις τὰ ἀπαίσια λείψανά των φρικώδης ἐρήμωσις οἰκεῖ τὴν ἄλλοτε εὐδαίμονα χώραν καὶ αὐτὸς τοῦ ποιμένος ὁ αὐλός, καὶ αὐτὸ τῶν προ-

βάτων τὸ βέλκαμα, καὶ αὐτὴ τῆς ἀηδόνος ἡ μολπὴ ἐσίγησε· νομίζεις ὅτι καὶ αὕτη συναισθάνεται τὴν γενικὴν θλίψιν καὶ τὸ πῆζον τὴν δύσμοῖρυν χώραν ἄλγος! Μόνον ὁ σπαράσσων τὴν καρδίαν δυσοίωνος τοῦ κόρακος κρωγμὲς ἀκούεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν· ἀλλὰ, τὴν φορὰν ταύτην, φαίνεται ὅτι καὶ οὗτος συμμετέχει τῆς φρίκης, ἣν ἐμποιεῖ τοῖς ἄλλοις! Ὁ γηραιὸς Εὐρώτας ἐξῆκολουθεῖ ἀταράχως τὸν δρόμον του καὶ ὥσει προσπαθῶν νὰ παιδρύνῃ διὰ τοῦ ἡδυπαθοῦς του ψιθύρου τὸ πανταχοῦ περίξ τοῦ ἐπικαθήμενον πένθος· πλὴν, ὁ ἄλλοτε γλυκύθυμος αὐτοῦ φλοῖσθος ἐνέχει τανῦν ποιόν τινα μελαγχολίας, ποιόν τινά νεκρικὸν τόνον! Ὁ ὑπερήφανος τῶν Πελοποννησιακῶν ὀρέων βασιλεὺς Τρύγετος, ὁ ἐποπτεύων ὡς ἀπὸ θρόνου Διὸς τὰ περὶ τοὺς πόδας του διατρέχοντα, ὁ τοσοῦτους παριδὼν αἰῶνας καὶ τοσαῦτα ἀψηφήσας πληγήματα, ῥίπτει καὶ ἤδη τὸ βλέμμα του ὑπέροφρυ ἐπὶ τῶν κάτωθι αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ πένθους καὶ τῆς ἐρημώσεως καλυπτομένων ἐκτάσεων· ἀλλὰ τὸ βλέμμα του ταῦτο προδίδει ἀδάμαστον θλίψιν καὶ ἄφατον πόνον... Φαίνεται ὥσει νὰ λυπῇται ὁ λίθινος γίγας μὴ δυνάμενος πλέον νὰ προσπύσῃ τοὺς εἰς τὰ σπῆλαιά του οἰκοῦντας ὑπερηφάνους λεοντιδεῖς, — ὧν ἀπέκοψε τοὺς ὄνυχας ἀπαίσια διχόνοια, — τοῦ ἐπιπεσόντος κατ' αὐτῶν Αἰγυπτιανοῦ τέρατος, τῆς νέας ταύτης ὕδρας τοῦ Ἀττίλα τούτου τοῦ 1826, τοῦ ἀποτροπαίου Ἰβραήμ!

Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν φρικαλέων ἐκείνων σφαγῶν καὶ δρώσεων ἔχομεν ν' ἀναγράφωμεν καὶ πράξεις θαυμαστάς καὶ ἡρωϊσμούς ὑπερανθρώπους, ὧν ἴσως οὐδὲν ἔθνος ἔχει νὰ δείξη ὅμοια παραδείγματα. Ἡ Πελοπόννησος ἐσπαράσσετο πᾶσα, ἡ αἰμοχαρὴς τοῦ Ἰβραήμ σπάθη οὐδὲ γυναικῶν ἐφείδετο, οὐδὲ νηπίων, οὐδ' ἀναπήρων. Ἡ χώρα ἡ γεννήσασα ἥρωας καὶ γαλουχήσασα ἡμιθέους εἶχεν ἤδη μεταβληθῇ εἰς παμμεγέθη λίμνην αἵματος! Καὶ ἐν τῷ αἵματι τῆς ὁμῶς πλέουσας ἡ